

## ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

## INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Numeri singuratici la 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiun

Numeri singuratici la 20 bani se vând la librăria G. Cârjan, Ploest

## TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

## „Tribuna” și groful Tisza.

I.

Dela 1893 nu e așa mult. Nu e așa mult, ca unui om cu caracter politic să-i fie permis a-și uita cum a procedat atunci, și azi să procedeze altfel față de același om și în aceeași chestiune. Cu toate acestea cazul s'a întâmplat.

„Tribuna Poporului” pretinde a fi „continuarea” „Tribunei” și totuși față de contele Tisza Pișta a luat în 1899 o atitudine cu totul contrară, celei-ce „Tribuna” a avut-o la 1893 față cu același Tisza Pișta, într'un cas aproape egal.

Ear' dl S. Albini, care zece ani a colaborat la „Tribuna” zice că nici-o dată „Tribuna” n'a avut altă credință, decât cea exprimată de dînsul față cu „înfrățirea” din Arad, deși poate chiar el a scris în „Tribuna” dela 1893 cea mai aspră condamnare a celor isprăvite de „amicii” sei din Arad.

Casul e ilustrant de tot; și dacă nu mai avem nădejde a abate de pe calea perzării pe foștii tribuniști dela Arad și București — cari par curat înnebuniți — reimprespătându-l el va arunca o nouă și intensivă lumină asupra acestor oameni, cari au devenit curate tipuri de inconsecvență, tipuri lipsite de ori-ce caracter și demnitate politică.

Era în Septembrie 1893; curînd după vandalismul acela oribil, căruia au căzut jertfă toate casele Românilor din Oradea, neosecționînd locuințele „patrioticilor” vicari: Goldiș și Lauran, și neosecționînd nici „casa Domnului”, biserica catedrală a episcopiei române gr-catolice. A început să le fie rușine și Ungurilor de „acte patriotice” pe care înșuși Maiestatea Sa Monarhul le cu-lificase în fața episcopului Pavel, cu cuvîntul aspru: *gyalázat!* (infamie).

În această situație strimtorată a Ungurilor a eșit în forum earăși contele Tisza Pișta, ca să le mîntuiască cel puțin în parte reputațiunea, și în congregațiunea comitatului Bihor a făcut o *mojiune*, condemnînd *șovinismul* și făcînd declarații de înfrățire față cu Românii, întocmai ca și acum la Arad. Deosebirea era numai că la 1893 vorbia serios la *masa verde*, la o întrunire oficioasă, ca membru oficios al congregațiunii, și cu titlu de reprezentant, pe când acum a vorbit la *masa albă*, după mai multe pocale de șampanie, într'o adunare de oameni veseli și bine dispuși, și apoi cu totul particular, personal, nerepresentînd de drept pe nime, decât pe ficioru tată-so.

S'a făcut atunci multă vorbă asupra vorbirii lui Tisza, tot așa de multă, ca și acum asupra toastului lui, atât în presa maghiară, cât și în cea română. Ziarele maghiare unele îl aprobau, altele îl desaprobuau. „Bud. Hirlap” îl făcea „trădător”, fiindcă între el (groful Tisza) și *Mocsary Lajos* — n'ar fi nici o deosebire.

Redactorii dela „Szabadság” din Oradea-mare, părăsiseră cu toții demonstrativ foaia *tiszaistă*, pentru-că prin primirea *propunerii* lui Tisza de către congregațiune, „nu i-s'a dat satisfacție spiritului maghiar patriotic insultat de Români”.

„Tribuna”, pe atunci sub conducerea „competentă” a dlui S. Albini și a „amicilor” sei arădani și bucureșteni, s'a ocupat și ea pe larg, în mai mulți numeri cu *afacerea*, ba a și apreciat-o într'un lung prim-articol, ce poartă semnificativ titlu: *Tot cei vechi!* Probabil că articolul acesta a fost scris de însuși dl S. Albini. Ori-cum e articolul *vechei* „Tribune”, și asta hotărăște.

Să vedem acum ce a făcut atunci Tisza Pișta, și ce atitudine a avut față cu el „Tribuna”. Ne va spune însăși „Tribuna”.

În nr. 201, dela 1893, „Tribuna” publică următoarea telegramă, pe care o copiem:

Oradea-mare, 20 Sept. n. În congregațiunea comitatensă de astăzi, Ștefan Tisza a făcut o propunere de conclud, după care excelese

ce s'au comis în contra concetățenilor români din comitat să se desaprobeze în mod hotărît și să se facă tot posibilul pentru restabilirea bunei înțelegeri.

În nrul următor, 202, „Tribuna” publică sub titlul *Bihorul* următorul articol foarte instructiv, pe care îl reproducem întreg:

„Între comitatele locuite de Români de timp îndelungat Bihorul a fost cel care prin aproape nici un fapt național nu s'a distins nici-o dată. Inteligența de acolo a fost așa zicînd captivată de prietenia ce o ducea cu Ungurii, ear' Românii verzi nu prea puteau face mult în asemenea împrejurări.

De cîtva timp Bihoreni au ajuns însă naționaliști vestiți. De sigur fără voea și știerea lor. I-au făcut cățiva ziaristi maghiari, asociați cu un nebun (Pituk Bela) și secundați apoi de canalii ungurească orădană. Așa că Mercuri, la 20 Septembrie însăși congregațiunea comitatensă a trebuit să intervină în chestia română și să-și exprime părerea de rău asupra păcătoasei agitațiuni a presei maghiare.

Fiind Bihorul *împărăție a dinastiei Tisza*, cel care a pus chestia în discuție a fost fiul lui Coloman Tisza, Pișta. Foile ungurești sînt pline azi de articoli de fond și raport despre isprava mare ce a făcut-o Pișta în Oradea-mare. Cele opoziționale îl înjură, pentru-că el într'o propunere, primită cu unanimitate, a condamnat cu asprime atacul vehement atît prin presă, cît și pe stradă, al cărui obiect au fost Românii. A exprimat apoi dorința *să se facă pace între Români și Unguri*. În același timp s'a ridicat cu asprime și contra „agitațiilor perverse din Ardeal, a căror mîna, eată, s'a întins chiar și până în Bihor”.

Cu toate acestea foile opoziționale nu sînt mulțumite.

„Cum se ne împăcăm, se întindem spre împăcare mîna noastră sîngerîndă încă de loviturile Românilor?”

Întreabă „Magyar Hirlap” în articolul seu de fond dela 21 Septembrie.

Ascultați apoi cum scrie „Budapesti Hirlap” (dela 21 Septembrie), căci aceste două organe se licitează în șovinism și exaltare.

„...oare poate vorbi astfel om politic serios? (Adevărat, că noi nici-o dată nu l-am luat în serios pe Tisza Pișta! Red. „Tribuna”) Noi Ungurii am fi oare cauza tuturor relelor? În Bihor, unde lucrarea suterană a Valahilor a subminat întreaga câmpie a maghiarimei, a pus mîna pe satele maghiare, unde popii valahi cumpără cu câte 5 fl. pe Maghiarii treceți la „legea românească”. Nimic, ca această *tristă hotărîre* (propunerea lui Tisza Pișta privitor la dorința să se facă pace în comitat. Red. „Tribuna”) nu arată că dreptate avea autorul scrisorii ce am publicat ieri. (În numărul precedent numitul ziar publicase o scrisoare, în care spunea, că preoțimea valahă a fanatizat poporul și l'a pregătit pentru o răscoală cum a fost a lui Horia. Red. „Tribuna”)

Dintre opoziționali, singur ziarul „Egyelrtés” aprobă rezoluțiunea votată în congregațiunea din Oradea.

Dintre guvernamentali, toți laudă pe Tisza Pișta și congregațiunea.

Redactorii dela „Szabadság”, organ guvernamental, au eșit însă toți dela redacție, motivînd demisiile lor prin aceea, că prin rezoluțiunea luată de congregațiune, „nu i-s'a dat satisfacție spiritului maghiar patriotic insultat de Valahie”.

Niște *smintîți* acesti ziaristi, pe care însă colegii lor opoziționali îi ridică până în slava cerului pentru „energica lor declarațiune”.

Noi vom reveni asupra rezoluțiunii luate de Ungurii bihoreni, pentru a ne putea ocupa de Românii bihoreni, căror atunci când „Pesti Hirlap” (dela 12 Septembrie) le aduce laudă, îi blamează în chip ce nu poate rămîne trecut cu vederea.

Eată de altmîntrelea propunerea lui Tisza Pișta:

Publicul comitatului Bihor, luînd spre cunoștință raportul vicespănului, observă cu îngrijire, că demonstrațiunile cari s'au săvîrșit în municipiu contra concetățenilor noștri români, încep să-și arete efectul stricăcios și pe teritoriul comitatului.

Populația acestui comitat, pe când pe deoparte își exprimă alipirea necondiționată față cu *statul național maghiar* (statul de naționalități poate! Red. „Tribunei”) și cere aplicarea cu toată greutatea a legilor contra celor-ce primejduesc

\*) A nu se uita că aci vorbește „Tribuna” din 1893!

statul (sîntem noi, agitatorii români, cei care primejdum statul! Red. „Tribuna”) ai acestei patrii; dorește ca mîna în mîna se poată lucra cu concetățenii lor de limba română pîtrunși de sentimente patriotice; aceasta pentru fericirea comitatului și a patriei... Face aceasta cu acea convingere, că ori-ce mișcare, îndreptată contra *exercitărei dreptului înscris în lege a Românilor*, care contestînd patriotismul lor, le aruncă în față *acusări nedemne și ofensătoare* și astfel aruncă tăciunele bănuielei și al dușmăniei în vieța publică a acestui comitat, — face *serviciu bun numai acelor agitatori fără suflet, care voesc să desmînte pe concetățenii noștri români dela credința către patrie*.”

Ear' ca îndoială să nu încapă că cine sînt „agitatorii fără suflet”, Tisza Pișta în motivarea propunerii sale zice:

„Ungaria este *stat național maghiar*, politica sa culturală (?) Red. „Tribuna”) nu poate fi decât una: cea maghiară... Cine nu recunoaște asta, e agitator. Pe acesti agitatori trebuie să-i stîrpin”.

Perfect fiul al tată-seu: ne recunoaște egalitatea înaintea legii numai dacă nu vom cere altă cultură, decât cea maghiară. Cine altfel se gîndește — și toți Românii, afară de mamelucii guvernamentali orădani, altfel se gîndesc — e agitator, e sobol, trebuie stîrpit!

Oare „Românii cu sentimente patriotice” din Bihor nu vor deschide ochii nici chiar după aceste cuvinte „împăciuitoare”?

Astfel încheie „Tribuna” în nrul 202. Ea revine însă în nrul următor și continuă și mai pe larg, și mai interesant.

Noi deasemenenă vom reveni și continuu.

Sibiuu, 6 Sept. n.

Dl prim-ministru Széll, care e totodată și ministru de interne, a aprobat sentința comisiei administrative, care a pedepsit pe dl Dr. Aurel Lazar, avocat în Oradea-mare, cu 25 fl. pentru o *pretinsă transgresiune*. Vina dlui Dr. Lazar e, că a apelat la Români să *spriginească pe studenții eliminați dela Academia din Oradea*.

Asta încă e semn de *pace* în era nouă.

Vechea tactică. Zilele trecute un deputat guvernamental maghiar, Kristoffy a declarat, că el e *aderent al năsușimilor independiste*. Alaltăieri un alt deputat mameluc, Mandel Pál vorbind înaintea alegătorilor sei în Lendva, a zis între altele următoarele:

„Certele de partid din Austria, situația de acolo și *curentul contrar nou*, care ia întindere tot mai mare, periclitează scopurile, ce se au în vedere în convenția din 1867. Trebuie deci, ca *partidul liberal să facă loc în programul seu ideilor independiste, pentru a căror păstrare și nutrire n'a avut noroc partidul independist*”.

De câte-ori Maghiarii au voit să stoarcă câte ceva pe contul Austriei, au terorizat Viena amenințînd cu declarațiunea independenței! Chiar și cei mai mameluci guvernamentali strigă în gura mare că ei se fac independiști și kosuthiști. Vechea tactică, se vede, ear' începe.

Era nouă, așa zisa eră a „legii, dreptului și a dreptății” a guvernului Széll a dat și Sașilor ceva, ca s'o fină minte. Anume, ministrul-president Széll ca ad interim ministru de interne prin ordinațiunea nr. 82290 ex 1899 *interzice Sașilor folosirea flămurei lor naționale roșu-vînet*. Roșu-vînet fiind însă și *colorile comitatului și orașului Brașov*, ordinațiunea concede, ca la ocaziuni festive *autoritățile comitatense și orașenești se poată arboriza pe edificiile pu-*

blice, pe arcuri de triumf etc. și stindardul roșu-vînet, dar' numai așa că tricolorul maghiar să fie reprezentat în număr egal cu stindardul roșu-vînet și pus în frunte. Particularilor însă nici pe lângă această restricțiune nu li-se permite arborarea. Abateri dela acest ordin vor fi pedepsite cu arest până la 15 zile și *pedepsă în bani până la 100 fl.*

## Széll și cultura maghiară.

Adunarea generală a FMKE-i a salutat telegrafice pe prim-ministru Széll și pe ceilalți membri ai cabinetului.

În răspunsul seu prim-ministru zice și următoarele:

„Ori-ce interes pentru cultura Ungariei și ori-ce mișcare pe terenul *mincerii culturale*, îmi zace la inimă. Ofer cu cea mai mare plăcere tot *sprîgnul meu la nisîințele, prin cari se consolidează și se răspîndește cultura națiunii maghiare*”.

Știam de mult, că numai cultura maghiară e sprîgnită din partea guvernului, dar' acum o confirmă de nou aceasta „ministrul dreptății” Széll.

## Din România.

## Alegerile supletorii.

La 3 Septembrie n. s'au făcut alegerile în colegiile devenite vacante prin faptul că deputații aleși în mai multe locuri au renunțat. Eată rezultatul alegerilor.

La Bacău, colegiu devenit vacant prin optarea prim-ministrului Cantacuzino pentru Ialomița, au candidat:

D. Ghica Comănești, conserv. (131 voturi), Iuniu Lecca, lib. (117), Raphael, indep. (8). — S'a declarat *balotaj*.

La Prahova fiind trei locuri vacante, prin optațiunea dlor miniștri Cantacuzino, Flea și Take Ionescu, s'a ales cu 306 voturi dl M. P. Răscanu, conserv. pentru celelalte două s'a declarat *balotaj*. Între cei-ce n'au întrunit majoritatea a fost și dl Dim. A. Șurduza, fost prim-ministru, care a primit 162 voturi din 578. Au mai primit G. Mărzea, conserv. 253, G. Cantilli, cons. 248, C. I. Sloicescu, lib. fost ministru 238, Al. G. Radovici, socialist, fost primar la Ploesti, 114, etc.

La Romanși a fost ales N. A. Bibanu, conserv. Balotajele se vor face Duminecă.

## Din Bucovina.

## Earăși confiscări.

Numărul cel mai nou, dela 3 Sept. n. al „Patriei” a fost confiscat. Atît din articolul prim, cît și din știrile zilei censura a șters mai multe pasaje.

## Voci de presă.

Ziare ca „Deutsches Volksblatt” și „Reichswehr” din Viena condamnă aspru procedurile baronului Bourguignon și relevază incapacitatea lui de a guverna.

„D. V.” scrie între altele:

„Ceea-ce se petrece acum în Bucovina este un eveniment, de care deja au fost încercate toate țările, și acest eveniment dovedește, că nu șovinismul național și lupta naționalităților din Austria sînt cauza stărilor actuale atît de triste. Lupta naționalităților este numai una dintre multele consecvențe ale altei cauze. Și aceasta din urmă este josiucul mod de cugetare al bărbaților cari sînt puși în fruntea administrațiilor politice. Astorfel de oameni, cu *vederi politice așa de scurte*, are Austria să mulțumească situația sa de acum”.

## Protestul clerului.

Din Câmpulung se telegrafează cu datul 31 Aug. n.:

Astăzi s'a ținut aici o adunare a clerului, la care au participat aproape toți preoții din district și s'a primit în unanimitate următoarea rezoluțiune importantă, care s'a adresat în mod telegrafic înaltului consistor spre a aduce la cunoștința M. Sale Împăratului. Textul aceste rezoluțiuni sună:

„Clerul districtului Câmpulung în trunit astăzi, adînc jignit în sentimente sale cele mai intime prin răspunsul dlui president al țerei dat cu ocaziunea așternerei omajului solemn și a asigurării fidelității și loialității clerului gr-orient. bucovinean pentru înalta casă împărătească, se simte necesitat a protesta în contra acuzărilor absolut nejustificate aduse în acest răspuns, cari se pot explica numai prin necunoașterea referințelor adevărate esistențe și roagă a lua clerul în scut și a depune asigurarea fidelității și espunerii neștrănutăvare la treptele prea înaltului Tron”.

## Noua uneltire.

„Tribuna” din Craiova, primul ziar care a remarcat noua uneltire a elicei arădane în „L'Indépendance Belge”, publică în nrul seu dela 30 Aug. n. următorul prim-articol:

## Un articol din „L'Ind. Belge”

sau

noue uneltiri în chestiunea națională.

„Ziarele din capitală ocupate fiind peste măsură de afacerea Dreyfus, pe care o tratează în coloane nesfîrșite, au uitat se vede că mai sînt chestiuni importante și îndrăznim a zice mai superioare pentru noi Români decât afacerea Dreyfus, căci de când cu procesul din Rennes, ori-ce chestiune privitoare la interesele mari ale neamului nostru e trecută cu vederea. Așa ne explicăm cum a rămas neabăgat în seamă un articol din marele ziar belgian „L'Indépendance Belge” dela 11/23 August, sub formă de *correspondență din Budapesta*, dar' care după noi *pornește din ofcina dela Arad*, dela trinitatea Goldiș-Tisza-Mangra, și care este o *nouă uneltire în chestiunea națională*.”

De unde până acum, cei cu legea electorală „europenească” din Arad, se mîrgineau să ducă lupta înverșunată în *contra organizației partidului național-român din Transilvania și Ungaria*, cu scopul de a sparge această organizație și de a discredită pe șefii partidului, legalmente aleși de delegații conferențelor naționale, ear' în locul organizației și a șefilor actuali să se substituie un Mangra, un Goldiș, cari să trateze cu guvernul maghiar, în numele unor revendicări străine de poporul român și care revendicări nu ar pute schimba întru nimica situația Românilor, — astăzi, au ajuns să uneltească prin *ziarele străine*, încercînd să compromită în mod iremediabil cauza națională.

Articolul începe prin atacuri la adresa președintelui partidului național dl Dr. I. Rațiu și a dlui I. Coroianu.

(După-ce citează câteva pasaje caracteristice, ziarul craiovean continuă astfel:)

Din această a doua citație se vede că articolul pleacă dela d-nii din ofcina dela Arad, cari de mult, dela 1895 încoace, după grațierea condamnaților din procesul Memorandumului, au început, în contra hotărîrilor conferențelor naționale, să inaugureze o *politică de indulgențe* cu Maghiarii, pe baza modificării legii electorale „europenești”, termin întrebuițat de dl I. Slavici în broșura sa „Tribuniști”.

În acest scop trebuie să spargă *organizația de azi a partidului* și să răstoarne pe șefii, cari cu toate hulele venite dela vrășmași naturali ca și dela unii vrășmași români, stau *sentinelă neadormită, veghiînd la drepturile națiunii române*.

Mangra, Russu Șirianu, Goldiș etc. în înțelegere cu Tisza vor decapitarea partidului de șefii cari nu se pleacă la nici un vînt, pentru-că apoi ei se întronize în locu-le și se trateze cu guvernul maghiar.

Buna credință a ziarului belgian a fost surprinsă. Prin anii 1896—97 și 98, „L'indépendance Belge”, a publicat articole numeroase de ale secțiunii Ligei Bruxelles, în care s'a arătat pe deplin activitatea absolut cinstită și corectă a bătrînului președinte dl Dr. Rațiu, care n'a eșit cu iotă din programul național și din îndatoririle impuse de conferențele naționale.

Departa de a fi întrebuițat Dr. Rațiu procedea incorect, a fost cel mai *corect observator și păzitor al concluziilor conferențelor naționale* și a *programului autonomist dela Sibiuu din 1881*. Dela eșirea sa din temnița dela Seghedin, Septembrie 1895, a fost de două-ori închis câte 10 zile, pentru-că a

convocat pe Români la întruniri naționale și pentru că a lansat manifeste, în care protesta pentru nedreptățile ce se fac națiunii române, afirmând totodată cu energie în fața maghiarilor drepturile națiunii române.

Maghiarii au declarat comitetul național român de dizolvare, partidul național român de neexistent, cu închiisoare pedepesc ori de câte ori se afirmă principiul autonomiei naționale, opresc în mod ilegal întrunirile, ear' convocatorii sunt pedepsiți cu amende și închisori. Cei voiți să facă față cu acest absolutism tiranic Dr. Rațiu, Coroianu și ceilalți? Să cedeze oare din cererile Românilor după cum vor Ungurii? Nu e în cădere lor de membri ai comitetului, căci numai o conferință națională poate să se pronunțe. Să provoace la rezistență în contra autorităților? Dar în asemenea caz ar fi proclamarea revoluției, care în împrejurările actuale ar compromite pe vecie cauza română, ear' inteligența ar fi măcelărită și trasă în țeară.

Domnii dela Arad zic însă, că legea electorală fiind astăzi modificată în sens europeanesc, (vezi Slavici), căci *censul este egal al Românilor cu al Maghiarilor*, (minciună aradană! Red. »Tribuna«) ingerențele administrative sunt impecabile, abuzurile sunt eliminate, ear' resursele în materie electorală sunt de recursul curjei de casafie; prin urmare consecința ar fi după ei, ca *Românii se renunțe la pasivitate și se între în parlament, prezentându-se cu elemente devotate și oneste, cari se poată în mod demn să susțină cauza lor de emancipare în fața Europei civilizate.*

Eată politica preconisată de cercul dela Arad, în înțelegere cu cercul Broteslavici din București. Dar' vezi că această politică, n'ar pute-o decreta nici Aradul, nici Sibiuul, nici Bucureștiul, ci numai delegații români întruniți în conferință națională.

Domnii dela Arad s'au săturat de politică curat națională, căci e spinoasă și vor să facă pe politicienii, învidiind de sigur gloria unui Șerban din parlamentul din Budapesta. Vor onoruri, diurne etc. și ar dori să-și facă treburile pe spatele poporului român.

Politica Românilor din Transilvania are însă cereri mai fundamentale. Atăta timp, cât națiunea română e nesocotită, atăta timp cât 'i-se refuză drepturile elementare, cum e cel al întrunirii și nu se ia în seamă de putericii Maghiari că o națiune are drepturi imprescriptibile, cum sunt cele ale limbii, ale religiei, ale justiției etc., atăta timp sunt zădărnice discursuri ca cele ale lui Tisza (toastul lui Tisza e citat în esență în articolul din L'Indépendance Belge) și vor rămâne nepuținătoare uneltirile lui Mangra-Goldștrianu.

Domnii dela Arad au început dar' cu noue uneltiri în contra chestiunii naționale, de astădată în presa europeană, încercând să creeze o atmosferă ostilă adevăratelor revendicări ale națiunii române. Ei au coborât chestiunea națională din maiestătea ei și vor să o dea peșcheș Ungurilor, în schimb unei legi electorale, care le-ar permite d-lor-sale să obțină grații și onoruri.

Să sperăm însă că o contra-propagandă în presa europeană va urma. Să sperăm, că se va găsi cineva care să pună în curent pe »L'Indépendance Belge« cu uneltirile din Arad a căror mreașă se țese la București.

Vor vedea și străinii în adevărata lor lumină pe uneltitori, oameni compromiși, cari au trafic cu cele sfinte, îngenuchiând cauza națională. Vor vedea că elementele netrebnice cari zădărnicesc mer-

sul mișcării sunt la Arad, la »Tribuna Poporului«, ear' că Dr. Rațiu este considerat de Români ca un erou național, monument de credință sinceră, de energie neclintită, de păzitor nestrămutat al programului și concluderilor conferențelor naționale.

Totodată semnalăm confrăților din București nouele uneltiri.

## Adunarea „Asociațiunei“.

VI.

— Acte. —

Publicăm, pentru completarea raportului nostru câteva acte. Eată în întregime raportul comisiunii asupra raportului general:

### On. adunare generală!

Comisiunea aleasă de on. adunare generală pentru censurarea raportului on. comitet central al »Asociațiunei« noastre despre activitatea sa în decursul anului 1898 și a acelușor, își ia voo a aduce la cunoștința on. adunări următoarele:

I. In ceea-ce privește relațiunile »Asociațiunei« noastre în genere, comisiunea este fericită a constata pe baza raportului în comitet, că »Asociațiunea« a progresat în decursul anului 1898 în mod imbecurător. Numărul membrilor s'a înmulțit în mod considerabil, averea ei materială a făcut frumoase progrese și în întreg organismul ei, atât în ceea-ce se atinge de conducerea centrală, cât și cu privire la ramificațiunile »Asociațiunei« se observă o pulsațiune mai vie, o activitate mai sistematică decât în trecut, ceea-ce ne face a spera, că ideile fericiteilor întemeietori ai societății noastre n'au fost niște visuri deșarte, ci niște nobile ființe, la cari vom pute ajunge de bună-seamă, urmând cu energie și perseverență pe calea apucată.

Făcând aceste imbucurătoare constatări, comisiunea își ia voo a recomanda on. adunări primirea raportului on. comitet central ca basă la discuțiune, și trece la datele speciale cuprinse în acest raport.

II. a) Cu privire la »lucrările din ședințele comitetului« comisiunea relevăză mai întâiu împărțirile privitoare la îndatorirea dată on. comitet central de adunarea generală din Beluș, de a se pune în înțelegere cu forurile noastre bisericești spre a aduna datele relative la școalele noastre populare lipsite de mijloace materiale. Onor. comitet ne comunică, că voină să satisfacă acestei îndatoriri, s'a pus în înțelegere cu diferitele consistoare române din patrie, dar' că până la încheierea raportului general încă n'a primit din partea tuturor consistoarelor datele cerute. Comisiunea, având în vedere însemnătatea acestei chestiuni ia act cu plăcere de declarațiunea on. comitet, că va continua lucrările în această privință și propune, ca on. comitet să fie însărcinat a raporta cu ocaziunea proximei adunări generale ordinare despre rezultatul acestor lucrări, chiar și la cas, când n'ar pute obține din partea tuturor forurilor bisericești și școlare, cu cari s'a pus în contact, niște date complete;

b) comunicarea relativă la propunerea dlui Alimpu Barbulovici, de a se ține adunările generale ale »Asociațiunei« la un termen mai întârziat decât până acum, comisiunea propune a se lua spre știință;

c) deasemenea propune a nu se primi ofertul dlor I. Baci și I. Pop Re-

teganul, din motivele aduse de on. comitet în raportul seu;

d) în ceea-ce privește raportul special al on. comitet despre pașii întreprinși pentru înființarea casei naționale, comisiunea, luând cu plăcere act despre interesul, ce se arată în sinul publicului nostru față cu această întreprindere culturală națională, propune a se aproba din partea on. adunări generale dispozițiunile luate de on. comitet central în această privință;

e) relativ la chestiunea donațiunei de 400 fl., ce »Asociațiunea« a primit o ani de-arindul din partea societății »Transilvania« din București pentru ajutorarea învățăceilor meseriași din patrie, care donațiune a fost sistată în urma intervenirii înaltului minister de interne și înlocuită cu o subvențiune tot de 400 fl. din partea ministerului de comerț, — chestiune prezentată de on. comitet central într'un raport special, — comisiunea având în vedere pașii întreprinși la timpul seu de către on. comitet pentru justificarea pe baza statutelor a primirii donațiunei din partea societății »Transilvania«, precum și condițiunea sub care s'a dat din partea înaltului minister subvențiunea de 400 fl. (anume, că modul întrebuințării acestei sume se se comunice în fiecare an inspectorului industrial de cerc), propune, ca on. adunare generală să binevoiască a lua următoarea hotărâre:

Adunarea generală aprobă în modul cel mai hotărât punctul de vedere al on. comitet central, că donațiunea primită de »Asociațiunea« noastră în decurs de mai mulți ani din partea societății »Transilvania« spre scopuri de binefacere, a fost cu totul justificată pe baza §. 6 punctul 4 din statutele »Asociațiunei« și regretă, că această donațiune a trebuit să fie sistată în urma ordinului ministerial. Totodată însă geloasă fiind de independența »Asociațiunei«, invită pe on. comitet central, ca pentru viitor să renunțe de a mai cere ajutorul de 400 fl. din partea înaltului minister de comerț;

f) împărțirile relative la finalizarea procesului intentat în cauza lășământului fericitului Ioan Olteanu, precum și la înactivarea acestui lășământ, comisiunea propune a se lua spre știință; nu se simte însă îndemnată a recomanda on. adunări generale încorporarea capitalului acestui lășământ la fondul general al »Asociațiunei«, ci ca semn de pietate față cu fericitul testator și ca indemn și pentru alții de a contribui pe seama »Asociațiunei« cu sume, cari se le poarte numele pentru totdeauna, propune, ca capitalul în chestiune să se administreze separat, sub numele »Lășământul fericitului Ioan Olteanu«. Totodată comisiunea nu poate recomanda fixarea pentru totdeauna a întrebuințării echivalentului de 40%, din venitul lășământului, despre care e vorba, în modul cum se face în raportul on. comitet, ci propune, ca modul de întrebuințare să se decidă din an în an, conform intențiunilor testatorului și necesităților ce se vor constata în decursul timpului. Pentru anul administrativ 1900 comisiunea recomandă întrebuințarea sumei respective pentru subvenționarea școlii civile de fete a »Asociațiunei«. În fine oferta făcută consistoarelor din Blaj și Sibiu relativ la escententarea școalelor românești din Cojocna, comisiunea propune a se lua spre știință;

g) datele relative la funcționarii »Asociațiunei« și la stipendiile conferite de »Asociațiune«, comisiunea propune a se lua spre știință;

h) deasemenea comisiunea propune a se lua spre știință datele rela-

tive la școala civilă de fete a »Asociațiunei«.

i) datele relative la donațiunile făcute pe seama »Asociațiunei« în decursul anului 1898, comisiunea propune a se lua spre știință. Îndesebi ia act cu deosebită satisfacțiune de testațiunea de 8000 fl. făcută de fericitul Grigorie Forro, fost măiestru cojocar în Sebeșul-săseș, pe seama școlărilor și a învățăceilor meseriași din orașul acesta, și propune, ca adunarea să-și arete prin sculare recunoștința față de fericitul testator;

j) datele relative la numărul membrilor »Asociațiunei«, comisiunea propune a se lua cu plăcere spre știință. Față cu membrii reșpoși on. adunare se deosebi expresiune condolenței sale prin sculare;

k) datele relative la biblioteca »Asociațiunei« comisiunea propune a se lua spre știință, aducându-se mulțumită donatorilor;

m) în ceea-ce privește despărțimintele »Asociațiunei«, comisiunea constată cu plăcere, pe baza raportului on. comitet, că cele mai multe din ele au dezvoltat în decursul anului 1898 o activitate rodnică și speră, că pe viitor și acelea, cari până acum s'au aflat în stagnațiune, vor da semne de viață și-și vor face datoria;

n) în fine, având în vedere interesul ce se arată de un timp încoace pentru bibliotecile populare, cari s'au constatat ca un factor însemnat pentru lățirea culturii în sinul poporului, ear' de altă parte considerând lipsa ce o avem de scrieri populare bune, comisiunea propune, că încă în bugetul anului 1900 să se fixeze o sumă mai însemnată, destinată anume pentru edarea unei biblioteci populare a »Asociațiunei«, care să cuprindă mici scrieri de cunoștințe practice din sfera igieniei, economiei de câmp și de vite, economia casnică, cunoștințe de drept, istorice etc., precum și povestiri morale, — care bibliotecă de altfel s'a și inițiat din partea on. comitet central, conform împărțirilor cuprinse în raportul special al secretarului I.

Ca încheiere comisiunea propune, ca on. adunare generală să exprime on. comitet central mulțumita sa pentru activitatea dezvoltată în decursul anului 1898, și totodată on. adunări pentru încrederea pusă într'nsa.

Deva, la 16/28 August 1899.

În numele comisiunei:

Andrei Bărsanu,  
referent.

## Revistă externă.

### Crisa ministerială din Prusia.

»Reichsanzeiger« publică într'un comunicat demisia ministrilor Recke și Bosse. În comunicat se zice, că ambii miniștri au fost absolvați dela posturile lor la cerere proprie. Urmasul lui Recke la interne va fi baronul Rheinbaden, ear' de ministru de culte e designat Studt, ambii bărbați de valoare ai vieții de stat germane.

### Transvaal.

Lui »Times« i-se depeșează din Pretoria, că guvernul a decis să retragă proiectul de lege, prin care se acordau drepturi politice acelor străini, cari își au locuința stabilă de 5 ani. Guvernul voegse să ridice numărul anilor.

Măsura aceasta poate se ducă la izbucnirea războiului între Transvaal și Anglia.

a folosit ocaziunea și s'a dus fără amănare la Lotario, ca între călduroase îmbrățișări să-și descopere bucuria de care e cuprins și să aducă Camilei innuri de laudă.

Lotario îl ascultă, fără să iee parte la bucuriile prietenului seu, fiindcă îi spunea conștiința că a înșelat urit pe amicul seu și l'a ofensat grav. Anselmo vedea că Lotario nu e voios; credea însă că motivul e faptul, că a părăsit pe Camila scaldată în sânge, și că el e cauza vulnerării. L'a rugat deci să nu-și facă griji pentru Camila, fiindcă rana ei nu e tocmăi îngrijitoare, ear' măsurile de lipsă s'au luat, ca asupra celorlalte întemperate să se păstreze secretul cel mai mare. L'a rugat să se bucură împreună cu el, căci cu ocooperarea lui și în urma serviciilor sale se vede ridicat astăzi la culmea cea mai înaltă a fericirii. Pe viitor nu se vor ocupa cu alta, decât cu compunerea poeziilor de laudă la adresa Camilei, pentru a eternisa numele ei pentru toate vremile viitoare. Lotario l'a asigurat de concursul seu, lăudându-i nobila intențiune de a ridica un edificiu atât de înălțător.

Astfel fu înșelat Anselmo în modul cel mai nostim din lume. El singur a dus de mână în casa sa pe cel-ce-l ținea de mijloc pentru examinarea fericirii sale, de fapt însă a fost nimicitorul onoarei sale. Camila a primit pe Lotario cu frunte încrețită, — la aparență, — însă totuși cu inimă veselă. Înselăciunea a rămas ascunsă multă vreme; dar' peste câteva luni se întoarse roata norocului și crima, comisă cu atâtă isteștiune, a eșit la lumină, făcând, ca Anselmo să plătească cu viața curiositatea sa necuviințioasă.

Adânc impresionat de statornicia soției sale, Anselmo a început să ducă

### Procesul Dreyfus.

La pertractarea din 4 l. c. a procesului Dreyfus a fost ascultat ca martor un anumit Cernucki, care a făcut depoziii senzaționale și foarte agravante pentru acusat. Numele adevărat al acestui martor este Eugen Hudecek de Cernuck, e de 31 de ani, cetățean austro-ungar, fost oficer în armata austriacă.

La începutul ședinței s'a dat cetire scrisoarei lui Hudecek, în care spune, că un oficer francez din statul-major, cu care e prieten, a numit patru oficeri, cari sunt toți spioni. Între acestia cel dintâu a fost Dreyfus. Despre acest lucru s'a luat cu el protocol în ministerul de războiu; cere ca să se cetească acesta. Mai departe spune, că el a locuit în Franța între anii 1894—97. În acest timp a convenit cu un diplomat străin, care l'a numit patru agenți, cari făceau spionaj pe seama puterilor străine. Dreyfus a fost numit între acestia.

După citirea scrisoarei a fost chemat Hudecek. El a zis, că e gata a confirma cu jurământ cuprinsul scrisoarei, dar' mai are să facă și alte desvéliri, cari însă nu se țin de publicitate.

Carrière declară, că martorul va fi ascultat în ședință secretă.

Labori a cerut, că dacă se ascultă cetățeni străini, să fie citați și Panizzardi și Schwarzkoppen. Ziarele jidovite sunt infuriate grozav asupra lui Cernucki și îl declară de nebun, aventurier etc. În curând se va vedea, intru-cât sunt drepte cele mărturisite de Hudecek-Cernucki.

## De pe la noi.

— Dela raportorii nostri. —

Ighiu, 4 Sept. n. — De mult a fost simțită lipsa unui cor bisericesc pentru opidul nostru. Acum sîntem veseli a-l pute vedea înființat. Laudă inteligenței noastre, care ne-a spriginat. Pentru realizarea corului, banca »Julia« ni-a venit întru ajutor cu suma de 40 fl. De conducător al nou înființatului cor este ales zeolus cleric absolut Ioan Mateiu. Membri în cor au fost aproape toți, fii de țărani din loc, ear' unii și din jur. Succesele obținute și până acum, au îndemnat pe învățătorii din jur, din Șard, Telma și Ighiel, ca în tovarășie cu câțiva inteligenți, să remunereze dintr'al lor pe zeolusul conducător, ca acesta se poată rămâne cel puțin încă un an aici, ca așa să se pună basă solidă acestui cor bisericesc pentru Ighiu și jur. Drept aceea laudă se cuvine tuturor acestora pentru interesul cu care îmbrățează această chestiune.

Acum am avut ocaziune a ne convinge despre frumoasele progrese făcute de coriști, în scurt restimp. Ieri s'a aranjat un concert. Punctele programului au fost foarte bine și precis executate, cu deosebire însă »Stăncuța« și hora »Sai în joc«, cari au fost bisate. Esacitate executări acestor cântări e o vie dovadă despre zelul membrilor din cor. La sfîrșit dl Nicolae Florescu, în termini poporali a tălcut poporului țeran însemnătatea corului. După concert a urmat petrecere cu joc, care a durat până în zorii zilei. În timpul cinei nu au lipsit nici toastele, pentru conducător și prosperarea tinărului cor.

### Chiciudul-de-Câmpie, 5 Sept. n.

— În jurul nostru domnește un frig cum nu s'a mai pomenit pe vremea aceasta. Cucuruzul de frig ce e — tânjește îngălbinind. Grăunțele nu face. Azi-noapte a căzut brumă, puțină, ce o drept, dar' a stricat. Oamenii umblă îmbrăcați de iarnă.

o viață liniștită și fără griji. Camila arăta din adins că-i este neplăcută prezența lui Lotario, așa, ca Anselmo cu atât mai cu greu se poată ghici adevăratele ei sentimente. Și pentru că se-și ascundă și mai bine șiretenia, — ambii vinovați, — a cerut și Lotario permisiune de a înconjură casa amicului seu Anselmo, vîzînd el destul de lămurit că de odioasă e Camilei prezența sa. Dar' Anselmo cel înșelat, i-a scos din cap gîrgăunii, și în modul acesta a devenit însuși promotorul rușinei sale, pe când el credea se-și ridice fericirea la culme.

Între acestea Leonela se desbrăcase de ori-ce considerațiune și-și urma calea zbîrdălnicefă fără rușine, fiindcă Camila nu numai că tăcea, dar' îi mai dădea și mână de ajutor, ca se-și implinească poftele fără frică.

Intr'o noapte auzi Anselmo pași în camera Leonelei și când a voit să intre la ea, ca să vadă ce e, a văzut că ușa e proptită, un lucru ce l'a făcut și mai curios și l'a făcut să intre cu forța, tocmăi în momentul când un bărbat sărea pe fereastră afară la stradă.

Anselmo se repezi după fugă, ca se-l prindă sau cel puțin să-l vadă, — dar' Leonela îl prinse de mîni și-l oprî în loc zîcîndu-i:

— Liniștește-te, domnule, și nu face sgomot. Lasă fugarul să scape. Chestia mă privește pe mine... numai pe mine... scurt, e... mirele meu.

Anselmo nu voia să-i creadă; de aceea învîrtî pumnul amenințându-o cu moarte dacă nu-i spune curatul adevăr.

(Va urma).

## FOIȚA „TRIBUNEI“.

### Descălecare.

La treapta vilei tale pacinici  
Stă caravana-mi monotonă.  
În haina-ți purpură de atlas  
M'astepti, frumseță faraonă.  
E pace-n sat... Castanii teafəri  
Țin straja lungă la verandă.  
Pe negru-ți surt, plec fața-mi pală  
Ca-n biblii rugi, pe-o reverență.

Din văi departe, vin la tine,  
Un amăgit din lumea largă.  
Pe nime n'am avut în viață  
Din ochi o lacrimă să-mi șteargă  
E seceriș... Pe masă luce  
Dintr'o coșară poame coapte.  
Tu ngâni, trântită 'n jeful moale,  
Un murmur voluptos de șoapte...

Ca steaua serii 'n dungi de codri  
Răsari lumină 'n a mea cale,  
Privirea ta-i de farmeci plină  
Ca noaptea 'n stepele-mi natale.  
Tu mângâi încercatu-mi suflet  
Cu vocea ta copilărească,  
Ca graiul ploilor de lună  
Ce străjue casa-mi părintească.

Din isvorul tinereței  
Dă-mi o ceașcă de iubire,  
Să-mi potolesc păgăna sete  
Din anii lungi de rătăcire.  
Pe verzele pănuși plutește  
Parfumul fin de sănzienie;  
Un vis de-un ram lucios de mirtă  
Îmi sparie somnul de pe gene.

Poveri de ceară pline cară  
La cogniți harnicele-albine.  
Arșița după-amezei tremură  
În blondu-ți păr, ca picuri fine.  
Blândeța trupului tău splendid  
Îmi amintește din pruncie,  
O statuă mândră de madonă  
Dintr'o antică galerie.

Un sculptor jalnic a cioplit-o  
În peatra lucie de-alabastru,  
Pe-o insulă departe 'n ape  
În scutul unui schit sihastru.  
Un cârd de valuri vijelioase  
L-au abătut spre stîncă tristă,  
Lucrînd căd ce-a durat furtuna  
La plămuierea lui artistă.

Și când a luat spre casă drumul  
Ca semn de-o dragă amintire  
A dat-o bunilor călugări  
În părintească găzduire.  
Și ani s'au stîns... măiestrul tinăr  
N'a mai ajuns la forța 'naltă  
Ca 'n pacea insulei retrase  
Să-i inspireze sacra daltă.

Pêtruns de-un cald imbold de muncă  
Recăută-n mare sumbra stîncă,  
Lucrînd perdut de-a lunei sgomot  
Cu noi puteri în pacea-adăncă.  
Pribeag m'abat la pragu-ți dornic  
Ca sculptorul din lumea mare,  
C'un tremur lung te-nceing în brațe.....  
— O casnică descălecare.

În urmă-mi ani fără povețe  
Întîși ca o glodoasă luncă.  
Tu vii c'un nou cuprins de viață  
Năntea virstei dulci de muncă.  
E praznicul din drielul verei.  
Deasupra-mi tremuri ca un soare.  
În liniștea de seară-mi umplu  
A forțelor golite-urcioare.

Ca tinăr must din negri struguri  
Sînt sărutările-ți jericici,  
Buclatul pîr 'mi-atinge fruntea  
Ca spice coapte 'n lunci vîrăteci.  
Din lutul scîlpicios de-email  
Ți-e talia gingașe sculptată,  
Ouratul colb din crini străluc  
Pe umerii tăi goi de fată.

Apleacă-a vanității facă.  
Aprinde-n orele tăcerii  
A viselor aurite sfecînici,  
Pe vatră pîlpăe focul serei...  
Închide cleampa ușei grele.  
Pe-a noastre umede pleoape  
Să țese 'n noapte liniști galești...  
De-apururi se te știu aproape...  
Oraștie, Septembrie 1899

Ulp. Tr. Mihailu.

### Cei doi prieteni.

12)

Traducere.

(Urmare).

Anselmo a ascultat cu cea mai mare atențiune tragedia morței onoarei sale și a văzut-o chiar cu ochii. A fost o tragedie, în care persoanele implicate și-au jucat rolul cu perfecție covîrșitoare și cu așa naturalitate, încât se putea crede, că cel mai nud adevăr se arată ochilor lui Anselmo. El aștepta cu nerăbdare noaptea, pentru a-și pute părăsi locul ascuns, alergînd la iubitul seu amic Lotario, ca împreună cu el să se bucură de mîrgăritarul aflat în credința probată a nevastei sale.

Camila și Leonela i-au dat și acum mână de ajutor. L-au dat prilej bun de a se îndepărta neobservat, și Anselmo

## Cronica zilei.

Sibiu, 6 Sept. n.

**Memento.** 9 Septembrie: Terminul de petiționat pentru beneficiu la masa studenților, susținută de „Albina”.

10 Septembrie: Concurs not. în Marghita (pretura Temes-Rékás).

15 Septembrie: Termin de concurs adv. al „Sătmărenei”.

**Comitetul central al „Asociațiunei”** va ține mâine o ședință ordinară. De astă-dată sunt invitați și membrii suplenți ai comitetului.

**„MICA PUBLICITATE”**. *Împinși de necesitățile publicului am deschis nouă rubrică de inserții. Atragem atențiunea la inseratul de pe pag. a 4-a.*

Dintre delegații despărțimintelor la adunarea din Deva au fost și d-nii: *N. Hențu*, not. în Săliște și *Valeriu Milea*, not. în Tilișca, delegați ai Săliștei. Completăm astfel lista ce am dat.

**Dela universitate.** Dr. Timon Ákos, decan al facultății juridice dela universitatea din *Budapesta*, face cunoscut, că *rigoroasele* se vor începe în 18 Septembrie.

**Procuraturi nouă supreme.** Cu începere dela 1 Ianuarie 1900 tablele regesti din Pojon, Cinci-biserici, Oradea-mare, Győr și Timișoara, vor căpăta procuraturi supreme.

**Împăratul Wilhelm** a plecat Duminecă seara la manevrele din *Eleafja*.

**Procuratură de coroană** („*korona-ügyészség*”). La 1 Iuniarie 1900 intră în vigoare noua procedură criminală și deodată cu aceasta va intra în vigoare și noua instituțiune a procuraturii de coroană. Procurorul de coroană va avea rang egal cu al președintelor de secție dela Curie și împreună cu cei doi substituți ai sei va lua parte la pertracțiile verbale ale Curiei, și anume în deosebite calități. Conform noiei proceduri în procesele penale vor hotări ca ultim for Tablele regesti, dar fiindcă pe baza *recursului de nulitate* procesele pot fi avise dela Curie, în astfel de casuri reprezentantul acusei va fi procurorul de coroană. În acestești calitate va figura și când la Curie se petracează afaceri disciplinare. Cel mai important rol îl are însă în casurile când va procede în interesul unității de drept. Când adevă Tablele regesti în procese de aceeași natură ar aduce sentențe divergente, procurorul de coroană este îndreptățit a cere la Curie revizuirea proceselor, *independent de părțile litigante*, pentru-ca decisiunea luată de Curie să servească judecării drept cinosură pentru viitor. Decisiunile aduse de Curie în astfel de casuri nu vor atinge întru nimic rezultatul proceselor finalitate la Table, adevă nu va altera pedeapsa, ori achitarea dictată acusatului, ci vor servi numai ca directivă pentru viitor întru judecarea cauzelor de aceeași natură.

Pentru înaltul post de „procuror de coroană”, după-cum se susține a se ști în anumite cercuri, este designat Dr. Francisc Székely, jude de Curie, atașat în ministerul de justiție.

**Dragoste ucigașă!** Aseară s'au sinucis în Sibiu doi tineri îndrăgostiți. Înurmăntarea li-se va face mâine.

**Sireacă postă!** Azi am primit prin postă numărul dela 5/17 August al „*Drapelului*”! Grabnic serviciu de postă, — nu-i așa?

**Un renegat urgisit** a murit zilele trecute: *Vălyá* (Valea) *Ferenz*, solgăbiru în cercul Gărbăului. În vicia la el a fost tipul cel mai caracteristic al renegatizmului. Pe Români îi urea grozav, îi numia tot numai „*Oláh*” nu *Român*. Notarii români din cere, ori-cât de harnici, îmbrânceau toți, dacă nu-i făceau pe post. Pe țărani îi bătea și batjocurea; dar și el și-a luat-o în vre-o două rinduri. Întreagă poporațiunea a fost încercată de el cu acțiuni de ale teatrului unguresc din Dej și de ale trenurilor vicinale. El a deținut la 1897 pe Dr. *Weigand* la mânăstirea Strâmbei. În toată Transilvania numai el s'a găsit, care se-l aresteze cu desconsiderarea documentelor ce le avea. Toată românia din jur se bucură că a scăpat de acest satrap renegat și urgisit.

**Hora „10 Maiu”**, compoziție musicală apărută în Iași, a căzut în disgrafia Maghiarilor. Ministrul de interne i-a oprit intrarea, ear' cel de comerț i-a detras debitul postal pe motivul, că e agitatorică.

**Protopretorul Ioanovich**, fost mai nainte protopretor în *Recaș*, ear' acum în Timișoara, pentru diferite abuzuri a fost osândit de comisia disciplinară a comitatului Timiș la 350 fl. pedeapsă și 150 fl. spese de proces.

† **Sofron**, patriarhul gr.-ortodox din Alexandria, a răposat alaltăieri în etate de 105 ani.

**Eufemia Veronica Lupan** n. Giula, din Baia-Sprie, a răposat în etate de 42 ani și al 26-lea an al căsătoriei.

**Hirotoniri.** Marți (29 August) au fost hirotoniți în Blaj întru preoți clericii absoluiți Emil *Măcelariu*, dispus adm. parochial în Berchiș și Nicolae Comșa, adm. parochial în Porumbacul-superior.

**Luptă pentru numele Budapestei.** Un medic din Budapesta, Dr. Tibor, era abonat la revista „*Medicinsche Wochenschrift*”, care i-se expedia dela librăria I. F. Lehmann din München. Revista îi venia foarte neregulată și medicul reclama într'una, la ce primia răspuns, că revista i-se expediază regulat. În urmă medicul a dat de urma buclucului. Adresa era nemțească. Medicul a scris librarului o strânică lecție învâțându-l că el nu e Dr. *Tiberius*, ci Dr. *Tibor*, nu locuiește în *Otenpest*, ci în *Budapest* și nu în „*Grüne Baumgasse*”, ci în „*Zöldfa utca*”, — poftescă deci librarul și îi scrie adresa corect ungurește. — Eată răspunsul librarului (scris nemțește):

Dlul Dr. *Tiberius* în *Ofenpest*. Din scrisoarea d-tale am aflat cu plăcere, că ai primit nrul 2 al revistei, pe care-l recleameși. A fost deci earăși numai o neglijență din partea poștei ungare, din cauza căreia, durere, noi avem foarte mult de suferit. În ceea-ce privește observarea, că *Ofenpest* ar fi o modalitate de scris incorectă, permite-ne să fim de altă părere. *Ofenpest* e vechea nume corectă a orașului întemeiat de Germani și nu avem chiar nici un motiv de a modifica ceva în această numire. *D-voastră veți trebui să vă obișnuiți de nou cu ea.* München. — Cu stimă, librăria I. F. Lehmann.

**Profesor desertor.** Dl Dr. *Antoniu Csighi*, care și-a făcut studiile cu stipendiu dela diecesa Orăzei-mari și după absolvare numit profesor la gimnasiul din *Beius*, a trecut în serviciu maghiar. După-cum cetim într'o foaie din Oradea-mare, ministrul de culte și instrucțiune publică a numit pe dl Csighi profesor ordinar la gimnasiul de stat din *Beregszász*.

**„Tribuna tipografică”** este titlul unei reviste a lucrătorilor tipografi, ce apare în București de câte două-ori pe lună.

**Pentru studenții din Rusia.** Ca epilog al turburărilor studențești din Rusia se poate considera îndepărtarea aproape a tuturor inspectorilor regiunilor scolare. Pe lângă îndepărtarea rectorilor universităților din *Petersburg* și *Kasan*, „*Monitorul guvernului*” anunță destituirea inspectorului din *Charkow*, consilierul secret *Cruciov*. În locul seu a fost numit Dr. *Anrep*, care se bucură de o mare simpatie în cereurile studențești.

Pe lângă această schimbare de persoane în învățământul secundar, ordonată de Țar, ministrul rus de culte *Bogoljepow* a adresat inspectorilor universitari o circulară, prin care îi invită să fie foarte prevenitori față de studenți. Spre a se preveni pe viitor ori-ce turburări studențești, Țarul a sancționat proiectul ministrului de interne în virtutea căruia studenții, cari vor provoca turburări în masă, vor fi eliminați și înrolați în armată.

**Știri mărante.** În Alexandria s'a constatat alaltăieri un cas de îmbolnăvire de ciună.

— Toma Hămbăraș, moșneag de 70 ani, din Kisháza, s'a spânzurat.

— Băiețelul de 3 ani al lui *Pintir Imre* din Sălaciuj, fiind lăsat singur acasă a căzut în fântână și s'a înecat.

— *Mihalache Bușilă*, mare proprietar în Bérlad (România), a fost asasinat de servitorul seu *Dumitru Năstasă* în complicitate cu servitoarea.

## MAI NOU.

**Răsboiu în Africa!**

Ministrul *Chamberlain* și-a întrerupt pe neașteptate concediul și s'a întors la Londra. Se va ține probabil un consiliu ministerial. *Chestia Transvaal* a intrat în stadiul ultim; *republica africană trebuie să aleagă între răsboiu sau cedare*.

„*Kölnische Ztg*” e informat din Londra, că *pregătirile Angliei pentru un răsboiu cu Transvaal sunt terminate*. Guvernul ține gata 5 milioane de funți sterlingi pentru acoperirea speselor. Vor fi chemați sub arme rezerviștii de I. clasă.

**Ultime știri.**

**Strassburg**, 6 Sept. n. — La un banchet împăratul *Wilhelm* a zis:

„*Ceea-ce eu pot face pentru a-mi fină feară în pace și a guverna, trebuie să se întempele*”.

**Paris**, 6 Septembrie n. — Atașajii *Schwartzkoppen* și *Panizzardi* vor fi ascultați ca martori în procesul *Dreyfus*.

## Tribuna Literară.

„*Astra*” și arta.

— *Concertul dela Deva.* —

„*Gazeta Transilvaniei*” a scris între altele:

„Cel mai frumos și mai recreator moment al frumoaselor sêrbări din Deva a fost fără îndoială concertul. Artistic aranjat și deplin succes, el a mulțumit pe toți” (nr. 181).

„Duminecă seara s'a dat un admirabil concert, la care au jucat artiști și artiști române, cari ni-au făcut cea mai mare onoare. Chiar și ziarele străine li-au adus mare laude conștate, că rar s'a mai pomenit vre-odată în Deva un astfel de concert” (nr. 185).

Concertanții nostri.

IV.

**D-șoara Olivia Bardosy.**

Nu știu cum se vă raportează despre mica noastră concertantă, care a avut punctul al III-lea din programa concertului.

Aș pute să-i fac elogii, cu termini înfloriți, căci le merită întru adevăr. Dar totuși mă voiu feri să scriu o recensiune banală, plină cu termini de conveniență, cu atât mai virtos, că și sururile mele vor servi încălta de sfat draguței noastre pianiste. Voiu scrie sincer, cum cred că e adevărul.

Premiul, că d-șoara *Bardosy* e un talent extraordinar nu numai în musică, ci în toate. Cinci minute să conversezi cu dinsa, observi că nu ai de a face cu o ființă de toate zilele. Dar de astă-dată trebuie să mă restrâng a trata numai despre talentul ei musical.

Ca să critici pe cineva, trebuie să iei în considerare, între ce împrejurări a crescut, ce studii a făcut și multe altele. Zic unii, că *Tizian* s'ar fi făcut pictor mare și atunci, dacă s'ar fi născut fără mâni și picioare. Eu nu cred. Talentul și aplicațiunile pentru pictură le-ar fi avut de sigur întotdeauna, dar lipsindu-i împrejurările favorabile — s'ar fi sfârșit cu un simplu olog. Diamantul când îl scoți din pământ e murdar și trebuie să-l curățești și să-l poleești, ca să fie „regele petrilor scumpe”. *Paganini* nici-odată n'ar fi ajuns la acea virtuozitate ce a avut, încât oameii credeau că e întovărășit cu duhul necurat, dacă tatăl lui nu l'ar fi legat de un arbore, ca toată ziua să cânte din vioară — și dacă n'ar fi petrecut 10 ani în închisoare, unde unica lui mângâiere era violina.

Talentul și geniul trebuie să aibă împrejurări favorabile de desvoltare.

Din acest punct de vedere trebuie să apreciam și pe domnișoara *Bardosy*. Dinsa a studiat în Germania într'un claustru, având o profesoară (timp numai 3—4 ani) bună, dar' menită a da lecții elementare sau progresive. Am avut fericirea să-mi cânte d-șoara *Bardosy* câteva compozițiuni de *Beethoven* și *Grieg* și am rămas uimit de corectitudinea și originalitatea jocului ei. Părund pe deplin spiritul acelor compozițiuni, știe interpreta perfect intențiunile compozitorilor. Pentru compozițiile acelea are un simț și o inteligență artistică, care cu timpul se va desvolta și mai tare. În acei 3—4 ani de studiu și-a acquirat diploma de profesoară, dar' încă n'a făcut studiul acela înalt, care desparte diletantismul de adevărata artă. În general aș caracteriza-o așa: o diletantă escelentă, posedând o stofă bună de calități artistice neexploatare. Întru asta se deosebește de diletanții de toate zilele. În 2—3 ani poate să-și însușească tehnica perfectă și atunci cu tot dreptul vom pute fi mândri de simpatia noastră artistă.

Amintesc, că la concert a cântat „*Reproche*” de *Haberbier* și „*Ilustrățiunea română*” de *Karrasz*, piese nepotrivite pentru concert, fiindcă celei dintăiu îi lipsește ael lustru, care să satisfacă publicul nostru mai puțin musical, ear' a doua e o compoziție monotă, plictisitoare, cu acorduri figurative, pretinde o adevărată gimnastică de degete, ear' simț musical de loc.

Publicul a primit foarte simpatice pe d-șoara *Bardosy* și a chemat-o de repetite-ori.

Îi poftim din parte-ne succes splendid și dorim s'o revedem ca o artistă deservită cât mai curând.

**D-șoara Ana Petco.**

Cu plăcere amintesc, că d-șoara concertantă e una dintre acele rare diletante, cari nu se însuflețesc numai pentru polci, valsuri, piese de dans etc., ci și de musica serioasă. Ca diletantă are o tehnică bună, simț mult și joc sigur. Eată calități, prin cari multe ore plăcute își va pute câștiga șieși, precum și altora. Piesa „*Dansuri românești*”, de *Chovan*, pe 4 mâni, precum și executarea a satisfăcut pe deplin publicul nostru, la ale căru aplause, d-șoara *Petco* a mai adaus un număr: „*Fantasia*” pe motive românești (*Chovan*). Dorim să ne delecteze de multe-ori încă în concerte și să cultive musica noastră națională și pe mai departe. **G. Șorban.**

## VIAȚA SOCIALĂ.

**Petrecerea studenților în Săliște.**

În „*Drapelul*” dela 24 Aug. v. găsim un interesant raport asupra petrecerii tinerimei din Săliște. Reproducem părți din el, căci se vede scris de un frate din regat:

De abia sosit în poștă oraș al Transilvaniei, Săliște, norocul mă făcu să văd pe lângă admirabilele sale pozițiuni pitorești, — tot ceea-ce Creatorul a pus mai mult în arta sa, spre completarea creațiunilor sale, — frumusețea femeiei.

Din inițiativa tinerimei studioase din localitate seara a avut loc, în localitățile, într'o frumoasă sală, sala împărțirii premiilor, balul organizat de activul comitet.

Scopul lui era de a sporî fondurile de ajutoare ale studenților sălișteni, lipsiți de mijloace.

Seara a avut loc balul. Veniseră o mulțime de studenți. Domnișoarele din localitate și de prin împrejurimi — veniseră să-și etaleze, care mai de care, bogăția și măiestria costumelor lor naționale.

În sunetul tradiționalei „hora” inimile tuturor reînviară de o sfântă veselie, — părechile de tineri începură să joace cu ardore lor caracteristică. Doar inimile mai vorbiau și dulcea armonie a lăutarilor.

Alte cântece, apoi alte dansuri și din ce în ce satisfacțiunea cea mai completă, apărea în ochii fiecărui dansator și spectator. În urmă s'a jucat și „*Romana*”, un dans plin de figuri, cari de cari mai dificile. *Frumoasele Sălișteni* pluteau în aer ca niște zâne din povești.

La 12 ore, în timpul pauzei întregul public s'a retras în bufet, unde a început ospetul.

Dl *Itie Hociotă*, președintele ales ad-hoc, de către tinerimea studioasă din Săliște, a ținut un discurs de mulțumire, cu care ocase, și-a arătat mult apreciatele sale vederi asupra idealului tinerimei.

Dl *Jitianu*, în calitatea sa de student universitar din București, a completat cele spuse de predecesorul seu, aducând elogii multiple muncii și energiei serioase desvoltată de studenți, dându-le încurajare și speranțe nouă.

P. S. S. protopopul *Droc*, cu glasul apostolic și cu talentul oratoric ce-l caracterisă, arată în câteva cuvinte aviditatea de cultură ce o are de câțiva vreme poporul românesc din Transilvania și încheie prin sfaturi date tinerimei studioase de aici.

Dl *Casimir*, student universitar din București ridică un toast în sănătatea P. S. protopopului *Droc* din Mercurea.

În urma discursului rostit de către P. S. protopopul *Droc* din Mercurea, poetul *Burlănescu-Alin*, care se afla în această sală a dat cetire următoarelor versuri improvizate ad-hoc și care au produs o impresiune adâncă în inimile auditorului.

**Dați drum virtuței!**

Popor român, a ta menire  
E biruință 'n lupta ta!  
Te-avântă, mergi la nemurire!  
Te-avântă; luptă; nu-nceata!

Ca ideal tu ai unirea!  
Ca far știința ta; — ear' țel,  
Ți-e patria; eară iubirea  
Ei, cărmă; — șiori spre el!

Nepăsător cu a ta frunte  
Treci printre cei-ce rău îți vor,  
Și falcie, ca un brad de munte,  
Rizi, rizi de-al morței tale nor!

Bétrâni și tineri, sus păharul!  
E culmea bucuriei! Dați  
Drum virtuței în altarul  
Gloriei; și în veci fiți Frați!

La ora 1 și jumătate a reînceput dansul durând până la 3 dimineața, după care apoi toți studenții cu musica în frunte, cântând „*Deșteaptă-te Române*”, s'indreptăză spre încântătorul isvor *Netedul* dela poalele munților, făcând să vibreze inima codrilor și de a transmite echourile lor fraților nostri din România liberă. **Căin.**

## ECONOMIE.

**Societatea comercială „Mercur”.**

Dintre societățile noastre comerciale în anul acesta de gestiune (30 Iunie 1898 până la 30 Iunie 1899) primul bilanț ni-l-a prezentat societatea comercială „*Mercur*” din Dej.

Deși la prima ochire acest bilanț se prezintă nefavorabil, căci e încheiat cu o pierdere de peste 2000 fl. — ținând cont de împrejurările în care societatea a lucrat în anul încheiat, nu putem zice că bilanțul ar fi descurajator.

Luând în seamă salduirile diferitelor conturi ne putem convinge, că direcțiunea societății a încheiat afaceri destul de circumspecte. Suma creditorilor asemnate o destul de solidă, căci abia atinge cifra de 11 mii florini.

În situația precară în care se află negoțul țerei noastre de câțiva ani, în urma îngrijitoarelor stări economice și mai ales în urma slăbelor recolte ale agriculturii, precauțiunea de a nu forța prea mult capacitatea de credit a întreprinderilor comerciale este nu numai o bună tactică, ci chiar un merit din partea conducătorilor de afaceri.

Direcțiunea societății „*Mercur*” are acest merit, pentru-că nu și-a încărcat magazinele cu mărfuri prea multe — aduse pe credit, ci precum apare din bilanț s'a restrîns la minimul posibil așa, că la încheiere abia avea un asortiment de aproape 30 mii fl.

Și dacă pe lângă toată conducerea conștientoasă, bilanțul anului de gestiune 1898/99 s'a încheiat cu un deficit de peste 2000 fl. — pentru asta direcțiunea nu poate fi învinovătită, căci societatea a avut să se lupte acum la început cu mari greutăți și cu multe neajunsuri provenite parte și din formațiunile comerțului în general, parte apoi din concurența cinștită și necinștită la care a trebuit să-i facă front puternic. Mai adăugați apoi că noi Români și cu deosebire poporul dela sate neputând pîntrunde importanța și foloasele societăților, nu se însufleșesc încă pentru ținetele societăților și astfel nu sprijinesc îndeajuns activitatea negoțului național și societății.

Societatea „*Mercur*” pe lângă aceste a avut să îndure în anul trecut și *pagube enorme* prin focul — care pus de *mână sacrilegă* a tăciunit magazinele societății, nimicind mărfuri în valoare de mai multe mii fl.

Luând toate aceste în considerare ori-cine va aproba judecata spusă asupra bilanțului soc. „*Mercur*”, că adevă deși acest bilanț nu e mulțumitor — nu este nici descurajator.

Pentru-ca să putem judeca mai detaliat activitatea societății ar fi trebuit să fi văzut și „*contul profit și pierdere*”, care ne da convingătoare lămuriri și tocmai pentru asta rău a făcut direcțiunea soc. „*Mercur*” că n'a făcut și publicarea acestui cont.

Asupra activității și rezultatelor obținute de societățile noastre comerciale vom mai reveni — mai pe larg — când vom avea la dispoziție și bilanțele celorlalte societăți comerciale ce le mai avem. **V. C. O.**

## POSTA REDACȚIUNELI.

**Stentor.** Vom vedea.

**D. L. Rus.** Foarte interesant. De unde ai scos datele? Continuă.

La

## Abonament lunar

pentru

**Septembrie st. vechiu**

invită

**Administrația ziarului „TRIBUNA”.**

## Sosiți în Sibiu.

La 6 Septembrie n. 1899.

**Hotel „Împăratul Romanilor”**: d-na *Wend-rath* cu fiul din *Chezd*-*Ogorheiu*, d-na *Magyari* cu fiica din *Betlen-S. Micleș*, d-na *Tolnay* cu fiica din *Deva*, privatiere; *Korkisch* din *M. Tribau*, Dr. *Heitrich* din *Breslau*, jurist; *Groza*, preot; Dr. *Theil*, jude din *Săcele*; *Fridrich*, director din *Făgăraș*; *Kallos*, inginer din *Cluj*; Dr. *Pasteiner*, profesor din *Budapesta*; *Hirschler* din *Budapesta*, *Hoffmann* din *Asch*, *Steinhart*, Zug, din *Viene*, comercianți.

**Hotel „Meltzer”**: *Töpfer*, profesor din *București*; *Theodorovici*, antreprenor din *Greblești*; *Ardelean*, conducător din *Brasov*; Dr. *Milutinovits*, notar public din *Krassó*; *Monda*, protopop din *Bistrița*; *Sourtu*, *Petrescu*, din *Băile Sănate*, privatieri; *Reicher*, proprietar din *Mociu*.

**Hotel „Habermann”**: *Ferenzy*, sculptor din *Budapesta*; *Mohan*, notar din *Benndorf*; *Catarina Dobringer* din *Orăștie*.

# Cele mai bune copii le dă cerneala-copir neagră-violetă a lui Bayer.

# Cea mai bună cerneală de scris e cerneala-Japan a lui Bayer.

Unde nu se capătă o liferează direct **fabrica chimică a lui Eduard Beyer în Teplitz.**

[178] 41—50

## Bibliografie.

### A apărut:

„Naționalitatea”. Societatea noastră „Tipografia” a scos într-o elegantă broșură interesant studiul de *Max Nordau* despre „Naționalitate”. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor noștri limbajul frumos în care „Rosmarin” ai nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii noștri, căci în „Tribuna” s-a publicat mai întâiu. Vorba era numai ca interesante observațiuni originale ale genialului autor să nu rămână respirate prin atâția numeri de ziari, ci să fie colectate într-un mănunchiu, mai accesibile la citit și meditat. Aceasta a împlinit-o „Tipografia” cănn a retipărit articolele din „Tribuna” în broșura de față. În estensiune de 40 pagini tipărite frumos pe hârtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria „Tipografia” societate pe acțiuni în Sibiu.

### Cursul pieței din Sibiu.

Din 6 Septembrie n. 1899.

| Hârtie-monetă română              | Cump. | 9.36   | vând. | 9.42   |
|-----------------------------------|-------|--------|-------|--------|
| Lire turcești                     |       |        |       |        |
| Imperiali (15 R <sup>2</sup> aur) |       | 18.95  |       | 19.05  |
| Rublu rusești 100 k               |       | 126.75 |       | 127.50 |
| Galbeni                           |       | 5.64   |       | 5.70   |
| Napoleon-d'ori                    |       | 9.51   |       | 9.56   |
| 100 Marce germane                 |       | 58.57  |       | 59.—   |
| Livre sterling                    |       | 11.94  |       | 12.04  |

### Bursa de Budapesta.

Din 4 Septembrie n. 1899.

|                                                                   |        |
|-------------------------------------------------------------------|--------|
| Renta de aur ung. 4%                                              | 118.—  |
| „ „ „ 4%                                                          | 95.75  |
| „ „ val. cor. 6%                                                  | 120.15 |
| Imprumutul căilor ferate ung.                                     | 100.50 |
| Bonuri rurale ung.                                                | 93.50  |
| „ „ croate-slavone                                                | 99.75  |
| Obligațiunile desp. regalilor                                     | 161.50 |
| Losuri pentru regularea Fisei și Seghedin                         | 139.50 |
| Renta de hârtie austriacă                                         | 100.—  |
| „ de aur austriacă                                                | 100.—  |
| „ de aur austriacă                                                | 118.—  |
| Losuri austriace din 1860                                         | 137.—  |
| Acțiunile băncii austro-ungare                                    | 904.—  |
| „ de credit ung.                                                  | 339.50 |
| „ de credit austr.                                                | 377.25 |
| Scrisori fonciare ale institutului de credit și economii „Albina” | 102.—  |
| Argintul                                                          | 5.67   |
| Galbeni imperiațiști                                              | 5.65   |
| Napoleon-d'ori                                                    | 9.56   |
| Marci 100 imp. germane                                            | 58.90  |
| London 10 Livre sterlingi                                         | 120.60 |

### Bursa de Viena.

Din 4 Septembrie n. 1899.

|                                |        |
|--------------------------------|--------|
| Renta de aur 4%                | 118.05 |
| Renta ung. v. c. 4%            | 95.45  |
| Imprumutul căilor ferate ung.  | 119.50 |
| Bonuri rurale ung.             | 99.80  |
| „ „ croate-slavone             | 96.25  |
| Renta de hârtie austriacă      | 100.25 |
| „ „ argint austriacă           | 100.10 |
| „ „ aur austriacă              | 118.15 |
| Losuri austriace din 1860      | 137.40 |
| Acțiunile băncii austro-ungare | 905.—  |
| „ de credit ung.               | 339.—  |
| „ „ de credit austr.           | 376.75 |

### Bursa de București.

Din 21 August v.

|                        |                   |                    |    |
|------------------------|-------------------|--------------------|----|
| 5% Renta perpetuă      | 4%                | Fonc. rur.         | 84 |
| 5% „ am. 1881 100      | 5%                | „ urb. Buc. 92 1/2 |    |
| 5% „ 1892 100          | 5%                | „ Iași 86 1/2      |    |
| 5% „ 1898 100          | Banca Națion.     | 2780               |    |
| 5% „ 1894 87 1/2       | „ Agricolă        | 346                |    |
| 4% „ 1889 89           | „ României        |                    |    |
| 5% „ 90.94 90          | „ de scont        | 306                |    |
| 4% „ 1896 90           | Dac. Rom.         | 456                |    |
| 4% „ 1898 90           | Naționala         | 456                |    |
| Convertite rurale      | Patria            |                    |    |
| 5% Obl. c. B. 1888     | Construcții       | 75                 |    |
| 4 1/2% „ 1890          | Basalt artificial |                    |    |
| 5% „ 1895              | Tramv. nou        |                    |    |
| 5% „ Fonc. rur. 96 1/2 | Baia centrală     | 126                |    |

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baiteș.  
Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

### Se caută

un institutor cu diplomă

pentru [268] 3—5

școala catolică ou 4 clase din Sinaia (România).

Se cere știința limbii române, asemenea și a limbii germane, pentru cl. I. și cl. II.

Pentru informațiuni a se adresa la Direcțiunea școlii catolice. Sinaia, Bulevardul Ghica nr. 11.

## ATENȚIUNE!

# PUBLICAȚII INSERATE!

Reclama este sufletul întreprinderilor.

Calea îmbogățirii pardosită-i cu reclame.

Vreați să aveți comande numeroase?

Publicații inserate în  
călindarele ce apar în  
Tipografia noastră!!

Cele mai potrivite și mai cu succes reclame se fac prin inseratele publicate în călindare. Un an întreg stă reclama D-Voastră pe masa multelor mii de cetitori ai călindarelor și astfel comanda trebuie să urmeze.

Publicații deci inserate în:

Călindarul Poporului  
pe anul 1900  
și în

Almanachul învățătorului român  
pe anul 1899/1900.

Amendouă călindarele aceste apar în curând în tipografia noastră.

Băncile, societățile comerciale, comercianții, meseriașii și toți întreprinzătorii își fac cea mai bună și mai mare reclamă dacă publică inserate în Călindarul Poporului.

Autorii de cărți didactice și literare, librarii, editorii de cărți și toți întreprinzătorii își fac o însemnată reclamă dacă publică inserate în Almanachul învățătorului român.

—>>> Prețuri foarte moderate. <<<—

—>>> Executare tehnică neîntrecută. <<<—

La inserate pe mai multe pagini dăm rabate însemnate.

Inserate mici și cele de o pagină le socotim cu 2—6 fl.

Tot ce privește inseratele atât în „Călindarul Poporului” cât și în „Almanachul învățătorului român” se se adreseze la

„Tipografia”,  
societate pe acțiuni în Sibiu (Nagyszeben).

## Deschidere de prăvălie.

Am onoare a face cunoscut onoratului public, că mi-am instalat în piața de aici:

strada Cisnădiei nr. 43

prăvălie de primul rang, bine asortată cu marfă de

covoare de Brunn, depou de fabrică

în mare și în detail,

și fiind în poziția de a pune la dispoziția publicului tot felul de marfă din bransa aceasta cu prețurile fabricii, rog pe onor. public să-mi onoreze

—>>> acest nou etablissement <<<—

cu prețurile lui comande.

Cu distincă stimă

Beni Menyász,

depou de covoare de Brunn,

strada Cisnădiei nr. 43.

[245] 7—8

## Anunț.

Am onoare a aduce la cunoștință onoratului public, că am deschis un

ATELIER DE CROITORIE

în Sibiu, strada Urezului nr. 11.

În atelierul meu se găsesc tot felul de vestimente bărbătești precum și reparaturi cu prețurile cele mai moderate, în timp scurt și prompt.

Sperând că onoratul public mă va onora cu prețurile comande, mă recomand binevoitorului sprigin

[264] 2—3

Dumitru Mitoc,

măiestru croitor.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.

## Mica publicitate

pentru știri mărunt, întrebări, corespondență, informațiuni, anunțuri, reclame etc.

Pentru fiecare cuvânt se plătește 1 cr., pentru cuvintele tipărite gras 2 cr.

Răspunsuri și deslușiri la aceste mici anunțuri dă gratuit administrația ziarului — cu grațiu vin sau în scris, dacă se alătură un timbru ori o cartă de corespondență.

Haine vechi se vând cu prețuri moderate: Unde? Spune administrația ziarului. (16)

Tui - Dada!  
Aducerei aminte,  
În orele sfinte  
— Aprinde candela iubirii.  
(17) Vili.

„Bănătanul”. Ți-am trimis scrisoarea sosită aici. Adm. (18)

Caut să închiriez cuartir, pentru Octomvrie n. pe timp mai îndelungat. Cuartirul să aibă o cameră spațioasă și luminoasă. Prefer stradele liniștite. Oferte rog la administrația ziarului sub „Modest”. (19)

Vin bun, garantat curat, de 3 ani, galben, se vinde cu prețul de 3 fl. vadra (10 litre) dela gară. Se poate căpăta în buți de 50—60 vedre. (2)

O elevă dela școala de fete a „Asociațiunii” caută cuartir cu proviziune întreagă la o familie germană de onorații. (3)

Un pianino bun, dacă se poate negru, se caută pentru a fi închiriat pe 10 luni. (5)

Anunț de căsătorie. Aș dori să mă căsătoresc cu o fată de 18—22 ani. Eu sunt în etate de 24 ani și sunt comerciant bine situat și mă ocup și cu agricultura în o fruntase comună românească din Bănat. Dela fiitoarea mea soție aștept înainte de toate să fie casnică crescută și bună economă. Zestre de 2—4000 fl. e bine venită, dar nu e absolut necesară. Cine vrea să intre cu mine în corespondență — cu gând serios — să adreseze scrisorile administrației „Tribunei”, în cuvertă închisă sub „Bă-  
(15)

nătanul”, descriind circumstanțele sociale și eventual alăturând și fotografia. Dacă nu ne-om fi pe plac scrisorile și fotografia se retrimite. (4)

Pentru distracție un tânăr voește să intre în corespondență cu o domnișoară. Doritoarele să se adreseze administrației sub „Poate fi”. (8)

Într-o Vilă din strada Walkmühl nr. 4<sup>a</sup> se află de închiriat două odăi. A se adresa la administrație. (12)

De închiriat case nou în strada lungă (Langgasse). A se adresa la administrație. (13)

O sută de mii cărămizi, bune, late, groase, bine arse, de vânzare într-o comună lângă Alba-Iulia. Prețul 14 fl. mii loco. Se poate duce și la Alba-Iulia. (14)

Sunt văduv de 56 ani, dar bine conservat trupește și sufletește; am venit anual dela o moșie și dela ocupațiunea mea în cancelarie de cel puțin 1000 fl. Dorosc a mă căsători a două-oară cu o Română, văduvă ori fată, de 30—45 ani, cu avere de cel puțin 1500 fl. care rămâne proprietatea ei, ori o depune drept cauciune. Calități ce cere să fie: onestă, casnică, să-i placă de oameni, fie chiar 30—50 câți se abat pe la casa mea mai ales Joia și Dumineca, și să fie sănătoasă. Văduva poate avea și un copil ori copilă între 3—10 ani. Cine dorește se scrie la reflecta la ofertul meu să-mi arete prin scrisoarea sigilată, trimisă prin mijlocirea administrației „Tribuna”, unde și când ne-am pute întâlni, în Sibiu sau Brașov, fie chiar și Cluj, Arad, dar aci merg mai cu greu. Discrețiunea garantată. Văduv. (15)

## Cel mai plăcut lucru

pentru ori-cine e, dacă la cultivarea rațională și conservarea dinților, gingiilor, gurei, primește preparate garantate bune: [87] 5—6

Apă de gură Aseptin,  
Praf conservativ de dinți,  
Perii de dinți, cele mai bune

cunoscute cu renume.

Parfumeria Meltzer,  
strada Cisnădiei (edificiul comandel de corp),  
în Sibiu.

Gustav Meltzer,  
fabrică de săpun și lumini, strada Gușterlei,  
în Sibiu.

## AVIS!

Prin aceasta îmi iau voe a face cunoscut on. public, că pentru a

V-a serie a loteriei reg. ung. de clase,

a cărei

prima sortire va avea loc în 16 și 17 Noemvrie a c.,

numerii următori se află în colectura mea principală:

|                     |                       |                       |                       |
|---------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|
| dela 1351 până 1400 | dela 28101 până 28150 | dela 45801 până 45850 | dela 73976 până 74000 |
| 3276                | 3300                  | 32476                 | 32500                 |
| 46901               | 46950                 | 76401                 | 76425                 |
| 6051                | 6075                  | 34301                 | 34325                 |
| 48576               | 48600                 | 78776                 | 78800                 |
| 6176                | 6200                  | 34976                 | 35000                 |
| 51101               | 51150                 | 82926                 | 82950                 |
| 14776               | 14800                 | 38526                 | 38550                 |
| 52601               | 52625                 | 87026                 | 87050                 |
| 16376               | 16400                 | 39226                 | 39250                 |
| 64501               | 64525                 | 91901                 | 91950                 |
| 25101               | 25125                 | 39301                 | 39325                 |
| 68076               | 68100                 | 92226                 | 92250                 |
| 26626               | 26675                 | 45601                 | 45625                 |
| 68401               | 68450                 | 95276                 | 95300                 |

După-ce deja prin jumătatea lunii curente se începe deja estradarea losurilor originale, îmi iau voe a recerca pe toți cari la lot. V. doresc să joace pe numerii de mai sus, să binevoiască a-și face comanda până la 15 Septembrie, de oare-ce numai la comanda făcute de cu bun timp pot să le trimit numerii doriți.

Prețul losurilor pentru I. clasă sunt:

[272] 1—3 1/4=6 fl., 1/2=3 fl., 1/4=1 1/2 fl., 1/8=75 cr.

Comandele rog a se face mai bucuros prin trimiterea sumelor per asemnată postală, de oare-ce numai în acest chip se garantează spedarea sigură a numerii doriți.

Sigismund Teleki în Cinci-biserici (Pécs),  
colectură principală a loteriei reg. ung. de clase.